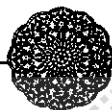

سخنرانیهای کوتاه

۲

سید جواد حسینی

یک. علل بدحجابی

دستورات و احکام اسلامی ندارند.

۳. برداشت غلط از آزادی

تفسیر غلطی که از آزادی در جوامع غربی و به وسیله وابستگان داخلی آنان ارائه شد، پدیده بی حجابی و یا بدحجابی را برای برخی زنان به ارمغان آورد.

اینان انسان را در بعد مادی خلاصه کردند و سعادت و خوشبختی او را در این دانستند که از تمامی میدانهایی که برای او باز شده، کاملاً استفاده برد و هرچه لذت بیشتر باشد، بهتر است. در واقع، مرد به آزادی مطلق حیوانی دست یافت و زن با

در سالهای اخیر به عللی که اشاره می شود، بدحجابیها در میان برخی از مردم رو به فزونی نهاده است که به اهم آنها می پردازیم:

۱. ناآگاهی

گروهی با اینکه مسلمان و مسلمانزاده هستند، از احکام و دستورات حجاب آگاهی درستی ندارند.

۲. ضعف اعتقادی

عده ای هستند که اسلام آنها شعاری است؛ یعنی فقط به نام مسلمان اند و هیچ گونه پایبندی به

بی‌بندوباری در خدمت آزادی مرد
قرار گرفت.

۴. غرب‌زدگی

مسئله غرب‌زدگی و خودباختگی
در برابر مظاهر فریبنده غربیان، از
خطرناک‌ترین انحرافات است که در
جوامع اسلامی و ایران راه یافت.
تأثیرپذیران از غرب فکر می‌کنند که
چون آنها از جهت علمی و مادی
پیشرفت کرده‌اند، تمام کارهای آنان از
جمله بی‌حجابی نشانه ترقی و
پیشرفت است. این فکر هنوز هم در
میان عده‌ای وجود دارد که بدحجابی را
نشانه متمدن بودن و پیشرفت و حتی
پیشرفت علمی می‌دانند.

۵. بهره‌وری سودجویانه از زنان

رشد نظام سرمایه‌داری حاکم توأم
بارقابت‌های اقتصادی در کلیه زمینه‌های
بهره‌گیری و استثمار جمعی، موجب
شد که زن به عنوان یک وسیله تبلیغاتی
در تجارت و فیلم‌ها مطرح شود. این
بهره‌وری در برخی فیلم‌های سینمایی
داخل نیز مشهود است.

۶. دست‌ناپاک‌ی استعمارگران

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و

الگوپذیری جوامع اسلامی از آن،
استعمارگران غربی به خوبی متوجه
شدند که زنان محجبه در پیشرفت
انقلاب اسلامی نقش به‌سزایی
داشته‌اند. به همین جهت، با
سرمایه‌گذاری فراوان وارد میدان
شده‌اند که از طرق مختلف بدحجابی
را در جامعه رواج دهند تا جوانان به
انحراف کشیده شوند. در این مورد،
بهارها و بارها گروه‌ها و باندهایی
شناسایی و دستگیر شده‌اند و همگی
اعتراف کرده‌اند که از طرف غرب
خصوصاً آمریکا مأمور بوده‌اند که
بی‌حجابی و بدحجابی را ترویج
نمایند.

۷. موضع‌گیری در مقابل انقلاب

عده‌ای که از انقلاب اسلامی
ناراضی هستند و منافع خویش را از
دست داده‌اند، برای مخالفت و
کج‌دهنی نسبت به انقلاب از حربه
بدحجابی استفاده می‌کنند.

۸. به دنبال شخصیت کاذب بودن

عده‌ای از اқشار فقیر که بر اثر
عوامل مختلف از روستاها هجرت
کرده‌اند و ساکن شهرها شده‌اند، با تمام

هستند.^۱

۱۰. وجود اقلیتهای مذهبی

وجود اقلیتهای مذهبی با موقعیت مالی بهتر و ظاهر شدن آنان با لباسهای زننده و بی حجاب عامل دیگری است برای ترویج بدحجابی؛ خصوصاً که گاهی دستهای ناپاک خارجی نیز در بین آنان نفوذ می نماید و مسئله، جنبه سیاسی هم پیدا می کند.

شاهد این ادعا، آن است که در شهرها و محلاتی که این اقلیتهای سکونت دارند، برخی از مسلمانان نیز رنگ و بوی آنها را پیدا کرده اند و با وضع زننده و بدحجابی ظاهر می شوند.

۱۱. وجود گردشگران خارجی

هر چند به قول آقایان، جذب توریست و گردشگران خارجی سودآور و ارز جذب کن است؛ ولی از نظر دینی و فرهنگی آثار مخرب و زیانباری بر جای می گذارند که از جمله آن بدلیاسی و بدحجابی است. این مسئله را آن گاه به خوبی می توان

فقر مادی، برای اثبات پیشرفت خویش نسبت به کسانی که در روستاها باقی مانده اند، با بدحجاب شدن، شخصیت کاذب خود را به رخ آنها می کشند.

۹. همسریابی

بعد از انتشار آمارهای غیر واقعی و این که دختران بیش از دو برابر پسران می باشند. این فکر در میان برخی از کسانی که از ایمان قوی برخوردار نبودند، به وجود آمد که در این بازار آشفته و قحط الرجال، هر چه زودتر باید دست به کار شد و پیش از آنکه بازار سیاه پسران نیز ظاهر شود، یکی از آنها را صید و شکار نمود و شاید بهترین دام برای این کار را زلفهای پریشان و لباسهای تنگ و آرایش کذایی دانستند و با همین قصد راهی کوچه ها و خیابانها شدند تا زودتر سهم خویش را از بازار قحط الرجال تصاحب نمایند؛ لذا اغلب دختران که از این طریق با پسران دوست می شوند، انگیزه خود را انتظار برای ازدواج ذکر می کنند، بر عکس پسران که بیشتر به دنبال تنوع طلبی و لذت جویی

۱. ر.ک: ره توشه راهیان نور، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۶ ش، شماره ۷۲، ص ۸۳

بگویند که چه چیزی برای زنان بهتر است؟ [مردم هر کدام جوابی دادند که پذیرفته نشد. خبر به فاطمه زهرا علیها السلام رسید.] پس فاطمه علیها السلام فرمود: [بهترین چیز برای زنان این است] که مردان [نامحرم] را نبینند و مردان نیز آنان را نبینند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خوشحال شد [و جواب او را پسندید] و فرمود: به راستی فاطمه پاره تن من است.»

۲. حتی از نابینا

شخص نابینایی وارد خانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام شد. در این هنگام، حضرت خود را پوشاند. پیامبر صلی الله علیه و آله به او فرمود: چرا خود را پوشاندی، در حالی که آن نابینا تو را نمی بیند؟ حضرت فاطمه زهرا علیها السلام در پاسخ عرض کرد: «إِنَّ لَمْ يَكُنْ يُرَائِي فَلَأَيَّ أَرَاهُ وَهُوَ يَشْمُ الرِّيحَ»^۱ اگر نابینا مرا نمی بیند، ولی من که او را می بینم و وی بو [ی مرا] استشمام می کند.»

۱. احکام خانواده، عبد الرحیم موگهی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی قم، چهاردهم، ۱۳۷۸ ش، ص ۲۸۵.

۲. بحار الانوار، محمدباقر مجلسی، دار الکتب الاسلامیه، ج ۱۰۳، ص ۲۳۹.

۳. همان، ج ۴۳، ص ۹۱.

باور کرد که در اکثر شهرها و محلاتی که گردشگران خارجی رفت و آمد دارند، مردم آنجا از رفتار آنان متأثر شده اند و رنگ و بوی آنان را پیدا کرده اند.

دو. حجاب برتر

هر چیزی و هر کاری دارای مراتب عالی، متوسط و ضعیف است و مرتبه عالی آن نیز دارای درجاتی می باشد. حجاب نیز از این امر مستثنا نیست. حد متوسط و لازم و ضروری آن همان است که بدن به هر وسیله از نامحرمان (جز مقداری که استثنا شده) پوشیده باشد؛ ولی مراتب عالی آن این است که علاوه بر پوشش مناسب توسط چادر که بهترین پوشش و حجاب است،^۱ نکات ریز دیگری نیز مراعات شود که در ذیل به آنها اشاره می شود:

۱. در معرض دید نباشد

از امیر مؤمنان علیه السلام نقل شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «أَخْبِرُونِي أَيُّ شَيْءٍ خَيْرٌ لِّلنِّسَاءِ فَقَالَتْ فَاطِمَةُ علیها السلام أَنْ لَا يَرَيْنَ الرَّجَالُ وَلَا يَرَاهُنَّ الرَّجَالُ فَأَعْجَبَ النَّبِيُّ صلی الله علیه و آله وَقَالَ إِنَّ فَاطِمَةَ بَضْعَةٌ مِنِّي»^۲ به من

۳. نزدیک‌ترین حالت به خدا

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام در پاسخ به رسول خدا صلی الله علیه و آله که پرسیده بود: زن در چه حالتی به خدا از همه نزدیک‌تر است؟ اظهار داشت: «أَدْنَى مَا تَكُونُ مِنْ رَبِّهَا أَنْ تَلْزَمَ فَرْجَ بَيْتِهَا»^۱ هنگامی که زن در خانه می‌ماند، از همه حالات به پروردگارش نزدیک‌تر است.»

۴. پوشش‌های احتیاطی

علی علیه السلام فرمود: «در یک روز ابری و بارانی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله در بقیع نشسته بودیم. زنی در حالی که بر الاغی سوار بود، بر ما گذشت. ناگهان دست حیوان در گودی فرو رفت و زن از پشت حیوان به زمین افتاد. پیامبر صلی الله علیه و آله صورتش را برگرداند. اصحاب عرض کردند: ای رسول خدا! این زن شلوار پوشیده بود [لذا جایی از بدنش آشکار نگردید]. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله سه مرتبه فرمودند: خدایا! زنانی را که شلوار می‌پوشند، مورد لطف قرار بده! سپس فرمودند: ای مردم! از شلوار استفاده کنید که پوشش بهتری است و هنگام خارج شدن از منزل، به وسیله شلوار زنانان را [از نگاه نامحرم] حفظ کنید.»^۲

۵. از پشت پرده جواب بگویید

قرآن کریم می‌فرماید: «وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ»^۳ «چون از زنان پیغمبر متاعی خواستید، از پس پرده بخواهید!» خوب است زنان با ایمان نیز با مردان نامحرم از پشت پرده سخن بگویند.

از امام خمینی رحمته الله علیه دو مسئله سؤال شد که:

۱. حدود حجاب اسلامی برای بانوان چیست و آیا برای این منظور، پوشیدن لباس بلند آزاد و شلوار و روسری کفایت می‌کند؟ اصولاً چه کیفیتی در لباس و پوشش زن در برابر افراد نامحرم باید رعایت شود؟

آن بزرگوار جواب داد: «واجب است تمام بدن زن به جز قرص صورت و دستها تا مچ از نامحرم پوشیده شود و لباس مذکور اگر مقدار واجب را بپوشاند، مانع ندارد؛ ولی

۱. همان، ص ۹۲.

۲. میزان الحکمة، محمدی ری شهری، ج ۲، ص ۲۵۹.

۳. احزاب / ۵۳.

وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ^۳؛ «و از نشانه‌های او این
است که همسرانی از جنس خودتان
برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش
یابید و در میانتان مودّت و رحمت قرار
داد. در این نشانه‌هایی است برای
گروهی که تفکر می‌کنند.»

این آیه می‌گوید که اساس زندگی
را باید محبت به همدیگر و مهربانی و
گذشت تشکیل دهد، نه اعمال حق و
دریافت و استیفای آن.

۲. یار و غمخوار هم بودن

﴿مَنْ لِبَاسٍ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ﴾^۴

«آنها لباس شما هستند و شما [مردان]

لباس آنها [که هر دو زینت هم و سبب
افتخار یکدیگرند].»

این تشبیه نکات متعددی دارد که
بسیار در خور دقت است:

۱. لباس انسان را از گرما و سرما
حفظ می‌کند، زن و شوهر هم باید در

پوشیدن چادر بهتر است و از پوشیدن
لباسهایی که توجه نامحرم را جلب
می‌کند، باید اجتناب شود.^۱

۲. با توجه به فرمایش حضرت
امام که فرموده‌اند: «باید از لباسهایی که
جلب توجه می‌کند، اجتناب نمایند.»
آیا پوشیدن جوراب ضخیم بدون
شلوار با این که حجم بدن از بیرون
مشخص و در بعض موارد مهیج است
و یا پوشیدن کفشهایی که در هنگام راه
رفتن صدای مهیج دارد، جایز است؟
جواب: از پوشیدن هرگونه لباس
مهیج باید خودداری کنند.^۲

سه: لزوم حاکم نمودن

اخلاق در خانواده

اسلام در عین حال که حقوقی را
برای زوجین تعیین نموده است،
توصیه‌های جدی دارد که زندگی بر
اساس رفتار اخلاقی تنظیم شود. در
این بخش به نمونه‌هایی از آیات و
روایات اشاره می‌کنیم:

۱. محبت و گذشت اساس زندگی

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

۱. احکام دختران، محمد وحیدی، انتشارات

عصمت، اول، ۱۳۷۸ ش، صص ۱۶۱-۱۶۲.

۲. همان، ص ۱۶۲.

۳. روم/ ۲۱.

۴. بقره/ ۱۸۷.

فرمود: «لَا يَتَّخِذُ الْعِبَادُ إِلَّا صَدِيقًا أَوْ شَهِيدًا أَوْ رَجُلًا يُرِيدُ اللَّهُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»^۱ به اهل و عیال خدمت نمی‌کند، مگر صدیق یا شهید یا مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت او را بخواهد.

۲. و نیز فرمود: «جُلُوسُ الْمَرْءِ عِنْدَ عِيَالِهِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ اغْتِكَافٍ فِي مَسْجِدِي هَذَا»^۲ نشستن مرد در نزد عیالش، پیش خدای متعال محبوب‌تر از اعتکاف در این مسجد من (مسجد النبی) است.

۳. امام صادق (علیه السلام) فرمود: «مَنْ حَسَنَ بَرَّةً بِأَهْلِهِ زَادَ اللَّهُ فِي عُمْرِهِ»^۳ هر که به خانوادهاش نیکی کند، خداوند بر عمرش بیفزاید.

۴. همچنین امام صادق (علیه السلام) فرمود: «شوهر در رابطه با همسرش از سه چیز بی‌نیاز نیست: سازگاری با او تا بدین وسیله سازگاری و محبت و عشق او را به خود جلب کند و خوشخویی با

تأثیرپذیران از غرب فکر می‌کنند که چون آنها از جهت علمی و مادی پیشرفت کرده‌اند، تمام کارهای آنان از جمله بی‌حجابی نشانه ترقی و پیشرفت است

سختی و راحتی یار و غمخوار و همراه هم باشند؛

۲. لباس عسبیه‌های انسان را می‌پوشاند، زوجین نیز باید در زندگی مدفن عیوب همدیگر باشند؛

۳. لباس عامل زینت و افتخار و شخصیت انسان است، همسر نیز باید چنین نقشی را ایفا نماید.

این همه برای این است که تأکید شود زندگی بر اساس رابطه اخلاقی اداره شود، نه حق‌طلبی و استیفای آن تا ریال آخر.

سفارش به مردان در مورد زنان

۱. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) آن حضرت

۱. میزان الحکمة، محمدی ری شهری، ترجمه حمیدرضا شیخی، دار الحدیث، سوم، ۱۳۷۷ ش.

ج ۵، ص ۲۲۶۵، ح ۷۸۸۱.

۲. همان، ص ۲۲۶۶، ح ۷۸۸۴.

۳. همان، ح ۷۸۸۳.

را می‌گرفتی و گاهی سمت چپ را؟
فرمود: دستم در دست جبرئیل
بود. هر جا که دستم را حرکت می‌داد،
پیروی می‌کردم.

۳. چرا به مادر سعد وقتی که گفت:
ای سعد بهشت گوارایت باد! فرمودی:
سخن قطعی در مورد کارهای خداوند
نگو؛ زیرا فشاری [در قبر] بر سعد وارد
خواهد شد؟ حضرت فرمود: «نَعَمْ إِنَّهُ
كَانَ فِي خُلُقِهِ مَعَ أَهْلِهِ سُوءٌ»^۱ آری [او]
فشاری می‌بیند [به خاطر اینکه با اهل و
عیالش بد اخلاقی می‌نمود].

سفارش به زنان در مورد شوهران

همان‌گونه که سفارشات متعدد در
مورد زنان آمده، به زنان هم سفارش
شده که با اخلاق و برخورد صحیح با
شوهر خود رفتار کنند. به نمونه‌ای از
روایات در این باره توجه کنید:

۱. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «جِهَادُ

او و دلبری از او با آراستن خود برای
وی و فراهم آوردن امکانات رفاهی
او»^۱.

۵. سعد بن معاذ از یاران بسیار
خوب پیامبر خدا صلی الله علیه و آله بود تا حدی که
رسول خدا صلی الله علیه و آله به او فرمود: «مژده باد
به تو که خداوند شهادت را نصیب تو
خواهد کرد و به وسیله «حکم» تو
گروهی اهل یهود (بنی قریظه) به
هلاکت خواهند رسید و عرش
[خدای] رحمن از مرگ تو به لرزه در
می‌آید و به اندازه موهای حیوانات
طائفه بنی کلب، به خاطر شفاعت تو
داخل بهشت می‌شوند»^۲.

اما چون سعد که از مجروحان
جنگی احد بود، از دنیا رفت. پیامبر
اکرم صلی الله علیه و آله با سر و پای برهنه جنازه‌اش را
برداشت، غسل داد و بعد از نماز او را
داخل قبر گذاشت و قبر او را پوشاند.
اصحاب بعد از پایان، سه سؤال را
مطرح کردند: ۱. ای رسول خدا صلی الله علیه و آله!

چرا جنازه سعد را با سر و پای برهنه
تشییع کردی؟ فرمود: فرشتگان را با
سر و پای برهنه در تشییع او دیدم.

۲. چرا گاهی جانب راست تابوت

۱. همان، ص ۲۲۶۴، ح ۷۸۷۶.

۲. سفینه البحار، ج ۱، ص ۶۲۱، به نقل از: زنان
مردآفرین تاریخ، محمدی اشتهاردی، انتشارات
نبوی، دوم، ۱۳۷۶ ش، ص ۳۴.

۳. قساموس الرجال، ج ۴، ص ۳۴۱، به نقل از:
زنان مردآفرین، صص ۳۵-۳۶، با تلخیص.

**رشد نظام سرمایه‌داری
حاکم توأم با رقابتهای
اقتصادی در کلیه زمینه‌های
بهره‌گیری و استثمار
جمعی، موجب شد که زن
به عنوان یک وسیله
تبلیغاتی در تجارت و
فیلمها مطرح شود. این
بهره‌وری در برخی
فیلمهای سینمایی داخل
نیز مشهود است.**

ثَوَابِ آسِيَةِ بِنْتِ مُزَاهِمٍ^۴ هر زنی که در برابر بداخلاقی شوهرش شکیبایی ورزد، خداوند همانند ثواب آسیه دختر مزاحم به او عطا کند.

۱. الکافی، ج ۵، ص ۵۰۷، ح ۴.

۲. میزان الحکمة، ص ۲۲۶۶، ح ۷۸۸۶.

۳. همان.

۴. همان، ح ۷۸۹۲.

الْمَرْأَةُ حُسْنُ التَّبَعْلِ^۱، جهاد زن، خوب شوهرداری است.

۲. امام صادق (ع) فرمود: «مَلْعُونَةٌ مَلْعُونَةٌ امْرَأَةٌ تُؤْذِي زَوْجَهَا وَتَغْمُهُ وَتَسْعِدُهُ سَعِيدَةٌ امْرَأَةٌ تُكْرِمُ زَوْجَهَا وَلَا تُؤْذِيهِ وَتُطِيعُهُ فِي جَمِيعِ آخَوَالِهِ»^۲ ملعون است ملعون، زنی که شوهر خود را بیازارد و غمگین کند و خوشبخت است خوشبخت، آن زنی که شوهر خود را احترام کند و آزارش ندهد و در همه حال از وی فرمان برد.

۳. رسول خدا (ص) فرمود: «مَنْ كَانَ لَهُ امْرَأَةٌ يُؤْذِيهِ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهَا وَلَا حَسَنَةً مِنْ عَمَلِهَا حَتَّى تُعِينَهُ وَتَرْضِيَهُ وَإِنْ ضَامَتِ الدَّهْرَ... وَعَلَى الرَّجُلِ مِثْلُ ذَلِكَ الْوِزْرِ وَالْعَذَابُ إِذَا كَانَ لَهَا مُؤْذِبًا ظَالِمًا»^۳ هر که زنی داشته باشد که وی را بیازارد، خداوند نه نماز آن زن را قبول می‌کند و نه کار نیکش را؛ هرچند همه عمر روزه بگیرد تا زمانی که به شوهر کمک کند و او را خشنود سازد... مرد نیز اگر زن خود را بیازارد و به او ستم کند، همین گناه و عذاب را دارد.

۴. رسول خدا (ص) فرمود: «مَنْ صَبَرَتْ عَلَى سُوءِ خُلُقِي زَوْجِهَا أَغْطَاهَا مِثْلُ